

6. Sektor - Barnomsorg/utbildning

6.1 Omvärldsanalys (SWOT-analys)

Styrkor

- Närhet mellan förvaltningens olika delar, vilket möjliggör en god samverkan över verksamhetsgränser
- Långtgående decentralisering och väl utvecklad delegation, vilket skapar korta beslutsvägar
- Kompetent och stabil personal, god generalistkompetens
- Aktivt föreningsliv

Svagheter

- Svårt att skapa utrymme för och att tillgå specialistkompetens
- Låg utbildningsnivå i kommunen
- Fortfarande för höga sjukskrivningstal
- Demografi – negativ befolkningsutveckling
- Svårigheter vid vikarieanskaffning
- Ensidig näringslivsstruktur

Möjligheter

- Samverkan - tillgång till breddat utbud och kompetens
- God lokal- och personkännedom förenklar beslutsprocesser och ger stora möjligheter för medborgarinflytande över verksamheten.
- Långtgående samverkan med frivilligorganisationer ger ökat brukarinflytande och i förlängningen bättre verksamhet.
- Turism - besöksnäring

Hot

- Befolkningsutveckling, befolkningspyramid
- Rekryteringssituationen
- Företagsnedläggningar, arbetslöshet, näringslivsstruktur
- Ohälsa, sjuktal och stress
- ”Kompetenstapp” (Hur behåller vi hög och god kompetens?)

6.2 Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsidé

- Att främja barns, ungdomars och vuxnas lärande och utveckling i en trygg miljö.
- Att ta stor hänsyn till barn och elever i behov av särskilt stöd.
- Att verksamheten präglas av god kvalitet, serviceanda och arbetsmiljö.

Utgångsläge

Förskola (förskola och familjedaghem)

Kommunens barnomsorg syftar till att i samverkan med hemmen skapa goda uppväxtvillkor för barn, ge pedagogisk stimulans i förskoleverksamhet och trygg omvårdnad under tider när föräldrarna förvärvsarbetar eller studerar. Barnomsorg bedrivs i form av förskoleverksamhet (förskola och familjedaghem) och skolbarnomsorg (fritidshem). Förskoleverksamhetens uppgift är att genom pedagogisk verksamhet erbjuda barn fostran och omvårdnad.

Barn- och utbildningsnämndens målsättning är att barnomsorgsplatser skall erbjudas inom fyra månader efter att förälder anmält behov av barnomsorg. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling skall anvisas plats i förskola, fritidshem eller integrerad skolbarnomsorg om inte barnets behov tillgodoses på annat sätt.

Allmän förskola för 4-5-åringar gäller från höstterminen det år barnet fyller 4 år. Verksamheten skall vara avgiftsfri och omfatta 525 timmar/år (15 tim/vecka under höst- och vårtermin). För de 4-5 åringar som har ett omsorgsbehov utöver den avgiftsfria tiden reduceras avgiften med 30 %. Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att samma regler skall gälla för de 4-5-åringar som vistas i familjedaghem.

Enligt SCB:s statistik kommer nivån att ligga mellan 50-57 antal barn per årsklass fram till år 2020. Prognosen baseras på historik beträffande födelsetal samt in- och utflyttning.

Grundskola (fritidshem och F-klass)

Verksamhet bedrivs vid följande skolenheter:

Järbo	år F-6
Högsäter	år F-6
Stigen	år F-6
Höjden	år F-2
Valbo	år 3-9
Ödeborg	år F-6

Läsåret 2008-2009 går det sammanlagt drygt 700 elever i skolår 1-9. I Stigens skola bedrivs för tillfället verksamhet inom F-2. De äldre barnen går i Ödeborgs skola.

Skolans budget fördelas helt enligt ett elevpengssystem. Rektor ansvarar för att leda verksamheten utifrån tilldelad ram så att klass- och stödundervisning organiseras utifrån de behov som finns.

En arbetsgrupp med deltagare från skola och socialtjänst kommer snarast att arbeta fram ett förslag till Resursskola. Målet är att genom en bred samverkan mellan skola och socialtjänst kunna erbjuda en skolform som vi idag saknar.

Fritidshem

Fritidshem är en pedagogisk gruppverksamhet för skolbarn till och med 12 år. Uppgiften är att komplettera skolan och erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Samtidigt ska fritidshemmet vara organiserat så att det möjliggör för föräldrar att förvärvsarbeta eller studera.

Fritidshem bedrivs inom samtliga F-6 skolor i kommunen. Skolans och fritidshemmens personal samverkar under skoldagen. Totalt finns ca 220 barn i verksamheten.

Förskoleklass

Förskoleklassen är en frivillig skolform som ska förbereda barn inför den obligatoriska grundskoleutbildningen. Den skall stimulera varje barns utveckling och lärande, samt ligga till grund för den fortsatta skolgången. I förskoleklassen möts förskolans och grundskolans pedagogik.

Inom kommunens förskoleklasser finns idag 67 barn

Skolmåltider

Skolmåltiden skall servera varierande och näringsriktig skollunch som eleverna tycker om, i en lugn och trivsamt miljö. Cirka 800 elevportioner (inklusive sexåringarna) tillagas i centralköket, varav c:a hälften skickas till ytterskolorna. Potatis och grönsaker tillagas på varje enskild skola. Centralköket förser fritidshemsverksamheten med råvaror till frukost och mellanmål samt middag under skolloven.

Elevvård

Inom delprogrammet ryms skolhälsovård och förvaltningens centrala resursteam för barnomsorg och skola. Skolhälsovården avser skolans elever och handhas av skolläkare och skolsköterskor, vilka har regelbundna mottagningstider. Skolläkartjänst köps från landstinget. Huvudsyftet med skolhälsovården är att vara av förebyggande karaktär.

SYV

I enlighet med läroplanens intentioner skall syv - verksamheten integreras med undervisningen. Därutöver sker studiebesök samt särskilda perioder med praktisk arbetslivsorientering (PRAO). För denna verksamhet finns en Studie- och yrkesvägledare som delar sin tjänstgöring mellan grundskolan (80 procent) och IV-programmet (20 procent).

Övriga pedagogiska insatser

Övriga pedagogiska insatser innefattar bl. a. skolbiblioteksverksamhet, studiebesök, badresor, lägerskola m.m.

Administration

I verksamheten ingår anslag för annonsering, kopiering, telefoner samt övrigt kontorsmaterial. En justering av anslaget görs årligen p g a förändrat elevtal jämfört med föregående år.

Särskoleverksamhet

Av grundsärskoleeleverna, totalt 20 elever, får flertalet sin undervisning i Färgelanda. Eftersom en liten kommun har svårt att erbjuda alla skolformer köps också några platser på specialskolor i Uddevalla. Inom kommunen finns två särskoleklasser år 1-6 och en särskoleklass år 7- 10. Särskoleeleverna, som läser 4 år på gymnasium läser i Uddevalla, Vänersborg och på Utsiktens gymnasium i Dals Ed.

Gymnasieutbildning

Övergångsfrekvensen från grundskolan till gymnasial utbildning är för Färgelandas elever god. En hög andel av våra elever fullföljer också sin gymnasiala utbildning. Flertalet av Färgelandas elever går i gymnasieskola i Uddevalla kommun. Genom ett samverkansavtal med Fyrbodals kommun ges viss möjlighet till inflytande över verksamhet och ekonomi.

Individuella program (IV)

För elever som av olika skäl inte sökt ett nationellt program eller avbrutit gymnasiestudier vid nationellt program finns möjligheten att bedriva gymnasiala studier inom ramen för ett s k individuellt program. Inom det individuella programmet kan eleverna komplettera sina grundskolestudier, studera ett urval av gymnasieskolans kurser samt kombinera studier med arbetspraktik. Målet är att på sikt få eleven att övergå till ett nationellt program.

För programspecifika kurser (karaktärsämnen) är vi hänvisade till annan anordnande kommun och därmed interkommunal ersättning. Från och med hösten 2007 har IV-programmet byggts ut och de flesta kan då studera på hemmaplan.

6.2.1 Effektmål, Barnomsorg och Utbildning

Barnomsorg:

År 2011 skall andelen föräldrar som känner sig trygga med att lämna sina barn på förskolan vara 100 % **(i1)**

Utfall 2006	Utfall 2007	Mål 2009	Mål 2010	Mål 2011
93 %	97 %	100 %	100 %	100 %

Grundskola:

År 2011 skall andelen elever som känner sig trygga i skolan vara 100 % **(i1)**

Utfall 2006	Utfall 2007	Mål 2009	Mål 2010	Mål 2011
68 %	85 %	100 %	100 %	100 %

År 2011 skall alla elever uppleva en skola fri från mobbning eller annan kränkande behandling: **(i1)**

Utfall 2006	Utfall 2007	Mål 2009	Mål 2010	Mål 2011
83 %	85 %	88 %	93 %	100 %

I ett entreprenöriellt förhållningssätt i skolan är elevernas inflytande en viktig komponent. År 2011 skall andelen elever som upplever att de ges möjligheter att vara med och bestämma om skolarbetet vara 100 %: **(i1)**

Utfall 2006	Utfall 2007	Mål 2009	Mål 2010	Mål 2011
33 %	27 % ev.41 %	50 %	50 %	100 %

År 2011 skall 100 % av eleverna ha fullständigt slutbetyg efter skolår 9 (genomsnittet i landet var år 2007 76%): **(i1)**

Utfall 2006	Utfall 2007	Mål 2009	Mål 2010	Mål 2011
	75 %	76 %	77 %	100 %

6.2.3 Resursbehov, Barnomsorg och Utbildning

Verksamhet (belopp i tkr)	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009			Plan 2010	Plan 2011
			Kostnader	Intäkter	Netto		
Förskolan	15 007	15 396	19 126	-4200	14 926	15 449	15504
Familjedaghem	1 997	1 705	2 216	-244	1 972	1 786	1 803
Tot. barnomsorg	17 004	17100	21 342	-4 444	16 898	17 235	17 307
Fritidshem	5 459	5 823	8 133	-1 239	6 894	6 931	6 950
Förskoleklass	1 528	1 754	1 605	0	1 605	1 637	1 660
Grundskolan	43 966	40 528	40 636	-896	39 740	38 231	38 280
Skolmältid	4 098	4 218	3 9847	0	3 984	3 948	3 960
Elevvård	2 080	2 273	2 342	0	2 342	2 383	2 395
Övriga pedagogiska	540	526	589	-64	525	530	528
SYV	307	434	432	0	432	426	440
Obl. sarskola	4 518	4 113	4 194	0	4 194	4 286	4 297
Tot. Grundskola	62 525	59 669	61 915	2 199	59 716	58 372	58 510
Gymnasieskolan	29 050	31 153	30 287	-380	29 907	30 264	30 364
IV-programmet	1 028	1 104	1 885	0	1 885	1 922	1 965
PTG	16	0	6	0	6	0	0
Gymnasiesarskolan	1 534	1 747	2 282	0	2 282	2 327	2 387
Tot Gymnasieskola	31 628	34 004	34 460	-380	34 080	34 513	34 716
BUN-kontor	2 877	3 866	3 069	0	3 069	3 175	3 171
Områdeskontor	4 086	5 129	4 906	0	4 906	4 959	4 959
Tot. ledningskontor	6 963	8 995	7 975	0	7 975	8 134	8 130
Summa barn och utbildn.	118 120	119 768	125 692	-7 023	118 669	118 254	118 663

Större förändringar under planperioden

Enhet	KÅ 09	KÅ 08	diff elever
Valbo 3-6	101,5	97,5	4
Valbo 7-9	284,5	326,0	-41,5
Höjden 1-2	59,0	58,5	0,5
Högsäter 1-6	81,0	90,5	-9,5
Järbo1-6	36,5	40,5	-4
Ödeborg 1-6	93,5	88,5	5
Stigen 1-6	18,0	21,0	-3
Summa:	674,0	722,5	-48,5

Eftersom elevpengen styr en stor del av resultatenheternas budget påverkas de i olika omfattning. Elevtalen på f-6 skolorna minskar något medan Valbo 7-9 minskar med 42 elever, vilket ger en budgetminskning på 1 660 tkr motsvarande ca 4 lärartjänster.

Nedläggning av Järbo och Stigens skolor utifrån minskat elevtal i hela kommunen och för att kunna upprätthålla en bra kvalitet för samtliga elever. -700 tkr som halvårseffekt

Förändra Valboskolan 7-9 till en 6-9 skola för att möta elevtalsförändringen och upprätthålla en god kvalitet inom skolans verksamhet.

Behov av förändringar i tätorten med förslag om fatta ett inriktningsbeslut om att lägga ned Höjdensskolan och komplettering av Valboskolan för att rymma all verksamhet.

Utökat IV-program inom kommunen med lägre kostnad för interkommunala avgifter. -800 tkr.

Anpassning av gymnasiebudget utifrån tidigare års utfall. – 1000 tkr.

Minskning av ledningsresurs motsvarande 200 tkr som halvårseffekt beroende på färre skolor. En taxa införs för gymnasieutmatkostnad.

Vårdnadsbidrag

Införande av vårdnadsbidrag diskuteras politiskt men beslut saknas för närvarande. Ekonomiska effekter är ej inräknade i budgeten. Vårdnadsbidraget omfattar barn från 1 år till 3 år, som inte har kommunal barnomsorg. Ev. kan ett vårdnadsbidrag reducera behovet av utökningar inom förskoleverksamheten. Beräknad årskostnad 600.000 kr.

Investeringar

Investeringar uppgår till 1 375 tkr för alla åren 2009-2011. Beloppet består av IT-utrustning på 500 tkr och inventarier 875 tkr. Ramen är lika stor som budget 2008.